

Л.М.Говстенко

**Освітня програма
комунального закладу
«Навчально-виховний комплекс
«Спеціалізована школа І-ІІ ступенів з поглибленим вивченням
природничих наук – ліцей №293»
Деснянського району міста Києва
на 2020-2021 навчальний рік
для 1-2 го класу**

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 18 від 26.06. 2020)

Пояснювальна записка

Освітня програма комунального закладу «Навчально-виховний комплекс «Спеціалізована школа І-ІІ ступенів з поглибленим вивченням природничих наук – ліцей №293» Деснянського району міста Києва для 1,2, 3 класів розроблена відповідно до Закону України «Про освіту» Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 21.02.2018 № 87, Типової освітньої програми Нової української школи, розробленої авторським колективом під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом МОН України від 21.03.2018 № 268 та Освітньої програми початкової школи науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (цикл І, 1-2 класи), яка має дозвіл МОН України на запровадження в закладах освіти (лист № 1/9-344 від 25.05.2018).

Освітня програма визначає загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей; перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями; орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення; рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти і системи внутрішнього забезпечення якості освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік, для учнів 2-х класів – 875 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додатки 1-3).

№ додатку	Класи	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
1	1- А,Б,В,Г,Д,Е 2-Б,В,Г,Д,Е	Типова освітня програма Нової української школи, розробленої авторським колективом під керівництвом Савченко О.Я. та затвердженої наказом МОН України від 21.03.2018 № 268 (Додаток 1)
2	2-Б,В,Г,Д,Е	Типова освітня програма Нової української школи, розробленої авторським колективом під керівництвом Савченко О.Я. та затвердженої наказом МОН України від 21.03.2018 № 268 (Додаток 2)
3	2-А	Освітня програма початкової школи науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (цикл І, 1-2 класи), дозвіл МОН України на запровадження в закладах освіти (лист № 1/9-344 від 25.05.2018) (Додаток 3)

Навчальний план 1-2 класів містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх загальноосвітніх навчальних закладів, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової.

Зміст початкової освіти у Державному стандарті структуровано за такими освітніми галузями: «Мовно-літературна», «Математична», «Мистецька», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Технологічна», «Фізкультурна».

В 1А, 1Б, 1В, 2А та 2Б класах «Мовно-літературна» освітня галузь реалізується через навчальні предмети: «Українська мова (навчання грамоти)», «Англійська мова»;

«Математична» освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Математика»;
«Мистецька» освітня галузь реалізується через інтегрований предмет «Мистецтво»;

«Фізкультурна» освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Фізична культура».

Навчальним планом передбачено використання інтегрованого підходу в організації освітнього процесу, що дозволяє реалізувати завдання чотирьох освітніх галузей «Природнича», «Громадянська й історична», «Соціальна і здоров'язбережувальна» «Технологічна» через предмет «Я досліджую світ».

В 2Б, 2В, 2Г, 2Д, 2Е класах «Мовно-літературна» освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Українська мова (навчання грамоти)».

«Математична» освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Математика», «Еврика».

«Мистецька» освітня галузь реалізується через інтегрований предмет «Мистецтво».

«Фізкультурна» освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Фізична культура».

Крім того ці галузі реалізуються через інтегрований навчальний предмет «Я пізнаю світ».

«Іншомовна освіта» через предмет «Англійська мова».

«Природнича», «Громадянська й історична», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Технологічна» через предмет «Я пізнаю світ».

Враховуючи кадрове забезпечення та матеріальну базу закладу години варіативної складової в 1-А, 1-Б, 1-В, 1-Г, 1-Д, 1-Е, 2-Б, 2-В, 2-Г, 2-Д, 2-Е класах використано для посилення змісту предмета «Українська мова» інваріантної складової, в 2-А класі для посилення змісту предмета «Англійська мова».

Відповідно до наказу МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» від 21.03.2018 № 268 та Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87) гранично допустиме навчальне навантаження учнів 1-х класів встановлено 20 годин на тиждень, 2-х класів – 22 години, відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

При визначенні граничного допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах - 35 хвилин, у 2-х класах – 40 хвилин.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 р. №229/6517)

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів: дитиноцентрованості і природовідповідності; узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
наступності і перспективності навчання;
взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей; логічної
послідовності і достатності засвоєння учнями предметних
компетентностей;
можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого
використання вчителем програми залежно від умов навчання;
адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних
можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких
ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово
висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов
до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та
культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних
життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними
мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних
ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість
розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних
ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних
залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням
математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій
особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що
передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї
самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити
висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом
спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у
близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що
є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися
провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у
справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного
природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного
використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого
розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування
основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного
використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших
життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками
необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища
отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб
визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати
самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії,
справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя.

усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та **наскрізних вмінь**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі Згідно із ст.12 Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Дітя, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин) (МОВ) Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, в освітній програмі визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної галузі. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Зміст навчання», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідно обов'язкові результати навчання.

Освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/ тези рубрики «Зміст навчання» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі реалізуються через використання інтерактивних форм і методів навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство, квести тощо.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; забудовує індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностує досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляє проблеми й запобігає їх нашаруванню; аналізує хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

З метою неперервного відстеження результатів навчання, їх прогнозування та коригування здійснюється психологічний супровід та моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів психологічних досліджень та моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Для недопущення перевантаження учнів, які навчаються в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо), рішенням педагогічної ради протокол № 5 від 31.05.2019 р. при вербальному, формувальному оцінюванні навчальних досягнень учнів 1-2 класів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (додаток 3).

У 1-2 класах здійснюється **поділ класів на групи** при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні **гранично допустимого навантаження** учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 - х класах – 35 хвилин, у 2-х класах – 40 хвилин.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту" – не більше 30 учнів у класі.

Навчальний рік закінчується проведенням вербального, формувального оцінювання навчальних досягнень учнів 1-2 класів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності викладання в НВК повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – Державні стандарти, навчальні програми, підручники та методичні посібники, які мають гриф МОН;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності – за кожним класом

закріплено окремий кабінет, а для проведення уроків інформатики, фізики, хімії, трудового навчання учні можуть використовувати можливості спеціалізованих кабінетів; уроки з фізичної культури проводяться у 2 спортивних залах та басейні.

- якість проведення навчальних занять – за якісне і вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність згідно свої посадових інструкцій;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться згідно вимог навчальних програм та обліковується у класному журналі.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюють відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

В.о. директора

Л.М.Товстенко

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
1А, 1Б, 1В, 1Г, 1Д, 1Е, (НУШ – 1 клас)

Назва освітньої галузі		Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік	
		1 клас		Разом
<i>Індивідуальний складник</i>				
Мовно-літературна		7+1	245+35	350
Іншомовна (англійська мова)		2	70	
Математична		4	140	140
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'я і безпекова галузі)		3	105	105
Технологічна		1	35	35
Інформаційна		-	-	-
Мистецтва	Образотворче мистецтво	1	35	35
	Музичне мистецтво	1	35	35
Фізкультурна	Фізична культура	2	70	70
	Плавання	1	35	35
Усього (без урахування фізичної культури, плавання)		20	700	700
Загальноорієнтована кількість навчальних годин		20+3	805	805
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20	700	20/700
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування оплати за групи)		23	805	805

В.о. директора

Л.М.Товстенко

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
2Б, 2В, 2Г, 2Д, 2Е (НУШ – 2 клас)

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік		
		2кл	2Б, 2В, 2Г, 2Д, 2Е	2 кл.
<i>Базовий складник</i>				
Мовно-літературна			7+1	350
Іншомовна (англ.)	10+1		3	
Математична	4		4	140
Я досліджую світ (природничо-громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3		3	105
Технологічна			1	70
Інформаційна	2		1	
Мистецька	Образотворче мистецтво		1	70
	Музичне мистецтво	2	1	
Фізкультурна	Фізична культура	3	2	105
	Плавання		1	
Усього		24+1	24+1	840
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				
Загальорічна кількість навчальних годин		25	25	875
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		22	22	22/770
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування пільги на групи)		25	25	875

В.о.директора

Л.М.Товстенко

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
2А клас (Інтелект України)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень/рік	
		2-А	На рік
Мовно-літературна	Українська мова	6	210
Іноземна освіта	Англійська мова	2+1	105
Математична	Математика	3	105
Мовно-літературна – 1 год Математична – 1 год Експрес – 1 год Природничча (Людина і світ) – 2 год Самостійна і здоров'язбережувальна – 1 год Громадянська й історична – 1 год Технологічна – 0,5 год Фізкультурна – 1 год Остання Спортивна – 0,5 год	Я пізнаю світ	9	315
Інформатична	Інформатика	1	35
Мистецтва	Мистецтво (інтегрований курс)	1	35
Фізкультурна	Фізична культура	1	35
	Плавання	1	35
Усього		22+3	770+105
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	770
Середня кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	875

В. директор

Л.М.Товстенко

Додаток 4

Корекційно-розвиткові заняття для дітей
з особливими освітніми потребами відповідно до витягів ІРЦ та ПМПК

Не входить в гранично допустиме навантаження	Корекційно-розвиткові заняття	1-Д				Всього
		7				7

В.о.директора

Л.М.Товстенко

Корекційно-розвиткові заняття для дітей
з особливими освітніми потребами відповідно до витягів ІРЦ та ПМПК

		2-Д				Всього
Не входить в гранично допустиме навантаження	Корекційно-розвиткові заняття	7				7

В.о. директора

Л.М.Товстенко